

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

علویات: کلمہ سیصد و پنجاہ و چہارم

شرحی بر کلمات قصار حضرت علی – علیہ السلام

سه شنبه ۲۵ - ۰۹ - ۱۴۴۱؛ ۳۰ - ۰۲ - ۱۳۹۹؛ ۱۹ - ۰۵ - ۲۰۲۰

علویّات: کلمه سیصد و پنجاه و چهارم

پرهیز از بگو مگو

قَالَ - عَلَيْهِ السَّلَامُ: مَنْ ضَنَّ بِعَرَضِهِ فَلْيَدَعْ الْمِرَاءَ. (کلمات قصار، ۳۵۴)

(او - علیه السلام - فرمود: هر که بخل ورزید به آبرویش، باید از بگو مگو بپرهیزد!)

Amir al-mu'minin, peace be upon him, said: He who is jealous of his esteem should keep from quarrelling.

علویّات: کلمه سیصد و پنجاه و چهارم

پرهیز از بگو مگو

• خدای تعالی در قرآن کریم می فرماید:

"أَلَا إِنَّهُمْ فِي مِرْيَةٍ مِنْ لِقَاءِ رَبِّهِمْ أَلَا إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُحِيطٌ" (۵۴: ۴۱ فصلت) (بدانید که ایشان درباره لقاء پروردگارشان در مرأ و جدالند- یعنی در این باره تردید دارند و باور نمی‌کنند- بدانید که خداوند به تمام اشیاء محیط است).

فَأَوْحَىٰ إِلَىٰ عَبْدِهِ مَا أَوْحَىٰ مَا كَذَبَ الْفُؤَادُ مَا رَأَىٰ أَفَتُمَارُونَهُ عَلَىٰ مَا يَرَىٰ وَلَقَدْ رَأَهُ نَزْلَةً أُخْرَىٰ عِنْدَ سِدْرَةِ الْمُنْتَهَىٰ عِنْدَهَا جَنَّةُ الْمَأْوَىٰ (۱۵-۱۰: ۵۳ النّجم)

• نقل قولی از امام صادق - علیه السلام:

عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ ع قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ص: مَنْ يَضْمَنْ لِي أَرْبَعًا بِأَرْبَعَةِ آيَاتٍ فِي الْجَنَّةِ أَنْفَقَ وَ لَا تَخَفُ فَقْرًا وَ أَنْصِفِ النَّاسَ مِنْ نَفْسِكَ وَ أَفْشِ السَّلَامَ فِي الْعَالَمِ وَ اتْرُكِ الْمِرَاءَ وَ إِنْ كُنْتَ مُحِقًّا. (چه کسی است که چهار چیز (و چهار برنامه) را در برابر چهار خانه در بهشت برای من تضمین می‌کند: انفاق کنی و از تنگدستی نهراسی، دیگران را نسبت به خود انصاف دهی، سلام کردن را در همه جا رایج گردانی؛ بحث و جدال را رها نمایی، اگر چه حق با تو باشد.)

علویّات: کلمه سیصد و پنجاه و چهارم

پیگیری کلام دیگران

• کلمه قصاری از امیرالمومنین – علیه السلام:

عَوَّ الشَّكُّ عَلَى أَرْبَعِ شُعَبٍ عَلَى التَّمَارِي وَ الْهُؤُلِ وَ التَّرَدُّدِ وَ الْإِسْتِسْلَامِ فَمَنْ جَعَلَ الْمِرَاءَ دِينًا لَمْ يُصْبِحْ لَيْلُهُ وَ مَنْ هَالَهُ مَا بَيْنَ يَدَيْهِ نَكَصَ عَلَى عَقْبَيْهِ وَ مَنْ تَرَدَّدَ فِي الرَّيْبِ وَ طِئْتُهُ سَنَابِكُ الشَّيَاطِينِ وَ مَنْ اسْتَسْلَمَ لِهَلَكَةِ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ هَلَكَ فِيهِمَا.

(و شک بر چهار شعبه است. بر پیگیری، و هراس، و تردد، و تسلیم. پس، آن که پیگیری را دین خود نماید، شبش روز نگردد. و آن که بهراسد از آنچه پیش روی اوست، واپس گراید سوی پشتش. و آن که تردد کند در گمانی، لگدمال کند او را سُنْبهای شیطانها. و آن که تسلیم شود برای تباهی دنیا و آخرت، تباه گردد در آن دو.)

• حافظ:

قبول کرد به جان هر سخن که جانان گفت

مزن ز چون و چرا دم که بنده مقبل

علویّات: کلمه سیصد و پنجاه و چهارم

سخنوری و غرور

• أبو عثمان عمرو بن بحر (جاحظ) در ابتداء کتاب "البيان والتبيين":

"اللهم إنا نعوذ بك من فتنة القول، كما نعوذ بك من فتنة العمل؛ و نعوذ بك من التكلف لِمَا لَا نُحْسِنُ، كما نعوذ بك من العُجْبِ بِمَا نُحْسِنُ؛ و نعوذ بك من السَّلَاطَةِ و الهَذَرِ، كما نعوذ بك من العِيِّ و الحَصَرِ".

• مولانا در دفتر اوّل، بخش ۱۱:

آفتی آمد درون سینه طبع

کافران اندر مری بوزینه طبع

• مولانا در دفتر اوّل، بخش ۸۷:

کفر گیرد کاملی ملت شود
سر نخواهی برد اکنون پای دار

هرچه گیرد علتی علت شود
ای مری کرده پیاده با سوار